

WYNTON MARSALIS: UN JAZZMAN LÚCID I VALENT.-

El conegut trompeta, director d'orquestra, compositor i arranjador, Wynton Marsalis, un dels músics de jazz més importants de les dues darreres dècades, demostra entre altres virtuts, tenir un esperit lúcid i valent.

En el seu interessant llibre *Moving to higher ground. How Jazz can change your Life*, publicat fa un parell d'anys als Estats Units i aquí l'any passat, traduït al castellà (*Jazz. Como la música puede cambiar tu vida*. Ediciones Paidós Ibérica, S.A.), Wynton Marsalis fa algunes afirmacions que considerem molt pertinents i que coincideixen plenament amb la visió que tenim des de la nostra Fundació dels personatges que tracta.

En l'apartat dedicat a John Coltrane, després d'elogiar sense cap reserva la trajectòria seguida per aquest músic des de finals dels anys cinquanta fins a la publicació del seu famosíssim àlbum *A Love Supreme* (1964), analitza els passos seguits pel saxofonista en els anys que segueixen. Les conclusions a les que arriba Marsalis trenquen absolutament amb els tòpics indefectiblement elogiosos que s'han escrit i habitualment circulen sobre aquest darrer període de la carrera de Coltrane.

Escriu Marsalis (pàgina 175): "*De este modo, se dejó llevar por esta mala interpretación del arte que tan de moda se ha puesto entre los críticos y académicos, y que tanto afectó a los músicos y artistas de su época: creer que la abstracción es la única dirección progresiva posible para el arte moderno.*" Més endavant afegeix: "*El Coltrane de Ascension es la viva imagen de un modernista librándose de los grilletes de la tradición sesenta años después de que los europeos se hubiesen liberado de ella.*" I ho remata amb unes reflexions que van més enllà de la figura de Coltrane per incidir de ple en la opinió dominant entre els crítics i els criteris que regeixen majoritàriament l'ensenyament del jazz a les escoles on s'estudia aquesta música: "*La noción de que es obligatorio romper los fundamentos del arte para adquirir una identidad contemporánea relevante resulta imposible de contrarrestar, pues hay generaciones de académicos dedicadas a fomentarla y no creo que piensen abandonar. También hay muchos estudiantes que se echarán a perder. Sin embargo, cuando ya se ha abstraído la abstracción de una abstracción, uno se pregunta qué narices se está haciendo.*"

En l'apartat del mateix llibre dedicat a Miles Davis, sintetitza amb gran agudesesa la carrera del famós trompetista amb aquestes paraules (pàgina 177): "*Miles Davis nos puede enseñar dos cosas: una artística y otra cautelar. La primera fase de su carrera, es decir, desde 1945, año en que vino a Nueva York procedente de Saint Louis, hasta*

la mitad de la década de 1960, fue todo arte e integridad. La segunda fase, desde entonces hasta su muerte en 1991, fue todo adulación y comercio."

Com era d'esperar, aquestes precisions tan lúcides sobre dos dels músics més idolatrats del *jazz modern* com John Coltrane i Miles Davis i aquestes reflexions que no deixen gaire ben parats els crítics i acadèmics del jazz, han provocat que Wynton Marsalis es convertís en l'objectiu de nombrosos atacs que li han plogut de totes bandes. Com diu un bon escriptor català actual: "*En aquest món, com més raó tens, més hòsties reps.*"

Ricard Gili